

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 192

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Νικόλαο Νικολόπουλο

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 3631/21.2.2017 Ερώτηση με θέμα:
«Αποκατάσταση ζημιών της Ιεράς Μονής Παναγίας Βαρνάκοβας»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 3631/21.2.2017 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Νικόλαου Νικολόπουλου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η Ιερά Μονή Κοίμησης Θεοτόκου Βαρνάκοβας, στο Ευπάλιο, είναι κηρυγμένο μνημείο (ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ26/35014/722/21.7.1993, ΦΕΚ 580/Β'/3.8.1993). Το συγκρότημα της Μονής αποτελείται από το Καθολικό, το δάπεδο του οποίου χρονολογείται στον 11° μ.Χ. αι. ενώ η ανωδομή του ανήκει στην μετεπαναστατική περίοδο, και από τις πλευρικές πτέρυγες, οι οποίες προορίζονταν για τα κελιά των μοναχών, το αρχονταρίκι, χώρους εξυπηρέτησης κα. Οι πλευρικές πτέρυγες είχαν ερειπωθεί και ανακατασκευάστηκαν με δαπάνη της νυν Μοναστικής Αδελφότητας τη δεκαετία του 1990, χωρίς όμως να ληφθεί άδεια από την Αρχαιολογική Υπηρεσία. Σχετικά με τη χρονολόγηση των πτερύγων της Μονής δεν υπάρχουν στοιχεία, δεν αποκλείεται ωστόσο στο υπόγειο των κελιών να διασώζονται παλαιότερες οικοδομικές φάσεις. Περιμετρικά της μονής έχουν ανεγερθεί πλείστα ξύλινα παραπήγματα για ποικίλες χρήσεις, όπως εργαστήρια, τη φιλοξενία κ.α.

Στις 29 Ιανουαρίου ξέσπασε πυρκαγιά η οποία κατέστρεψε ολοσχερώς τις πλευρικές πτέρυγες της Μονής, ενώ το Καθολικό και τα ξύλινα παραπήγματα έμειναν ανέπαφα.

Οι αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ (Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδας, Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και η Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων) πραγματοποίησαν αυτοψίες στο μνημείο όπου διαπιστώθηκαν τα εξής:

Η πυρκαγιά εξελίχθηκε στα κελιά και το ηγουμενείο και μόνο. Το εν λόγω τμήμα της Μονής σύμφωνα με πληροφορίες ανακατασκευάστηκε τη δεκαετία του 1990, χωρίς ωστόσο να έχουν γίνει σχετικές μελέτες και να έχουν την έγκριση του ΥΠΠΟΑ. Ως αποτέλεσμα, δεν υπάρχουν σχέδια μελετών, αλλά ούτε και αποτυπώσεις.

Η πυρκαγιά στο εν λόγω τμήμα της Μονής (κελιά και ηγουμενείο) είχε σαν αποτέλεσμα να καταρρεύσει εξ' ολοκλήρου η στέγη και τα μεσοπατώματα, να καούν όλα τα ξύλινα στοιχεία κουφώματα, θυρώματα κτλ καθώς και οι ξυλοδεσιές της τοιχοποιίας

Τα επιμέρους στοιχεία από οπλισμένο σκυρόδεμα δοκάρια, σενάζ, πλάκα οροφής ημιυπόγειων χώρων κτλ μακροσκοπικά φαίνεται ότι έχουν υποστεί ανεπανόρθωτες βλάβες. Δεν κατέστη δυνατόν να ελεγχθούν από απόσταση τέτοια που να διασφαλίζει τα συμπεράσματα λόγω του μεγάλου όγκου προϊόντων κατάρρευσης που προκλήθηκε από την πυρκαγιά. Επίσης, δεν κατέστη δυνατόν να επιθεωρηθούν όλοι οι περιμετρικοί τοίχοι

(θεμελιότοιχοι) λόγω της πλήρωσης γεμίματος των χώρων που περικλείουν με προϊόντα κατάρρευσης.

Παράλληλα αποφασίσθηκαν τα πρώτα μέτρα ασφάλειας του συγκροτήματος των κελιών και δόθηκαν οδηγίες προς την Μοναστική Αδελφότητα για την απομάκρυνση των προϊόντων της πυρκαγιάς, τον καθαρισμό των κρεμάμενων υλικών από τις στέψεις των τοιχοποιιών, καθώς και την απομάκρυνση των προϊόντων κατάρρευσης από τους διαδρόμους των κελιών, περιμετρικά εσωτερικά και εξωτερικά. Επίσης, αποφασίσθηκε η λήψη μέτρων πυρόσβεσης και η λήψη μέτρων προστασίας στα μέρη του συγκροτήματος που έχουν πληγεί από την πυρκαγιά, καθώς και η περισχοίνιση των τμημάτων που έχουν υποστεί βλάβη.

Ως προς το αρχείο της Μονής σύμφωνα με όσες πληροφορίες αντλήθηκαν από την Ηγουμένη και τις μοναχές προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος του είχε διασκορπιστεί πολύ πριν την μετεγκατάσταση της νυν Μοναστικής Αδελφότητας, τη δεκαετία του 1990. Μέρος του μάλιστα βρίσκεται στα Γενικά Αρχεία του Κράτους ενώ η ΕΦΑ Φωκίδος βρίσκεται ήδη σε αναζήτηση των μικροφίλμ του συνόλου του αρχείου που είχαν ληφθεί κατά τη δεκαετία του 1960 από το Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Επίσης έχει συσταθεί πενταμελής επιτροπή του άρθρου 41 του Ν. 3028/2002 προκειμένου να εκτιμηθεί η κατάσταση διατήρησης των κτισμάτων του κτηριακού συγκροτήματος Ιεράς Μονής Βαρνάκοβας, ΠΕ Φωκίδας και να προταθούν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας, μετά από πραγματοποίηση αυτοψίας

Από τα ως άνω προκύπτει ότι από το τέλος Ιανουαρίου 2017 έως και σήμερα οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού συνεπικουρούμενες από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και το Δήμο Δωρίδας έχουν θέσει κατά απόλυτη προτεραιότητα τις απαιτούμενες ενέργειες για την επαναλειτουργία της Μονής, στο πλαίσιο βέβαια όσων ορίζονται από τον αρχαιολογικό Νόμο και τις διεθνείς συμβάσεις προστασίας των μνημείων. Σκοπός των ενεργειών αυτών είναι η προστασία και αποκατάσταση του συνόλου των οικοδομημάτων της Μονής και κυρίως η αναστήλωση του Καθολικού. Η α' φάση αφορά την εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών και την έγκρισή τους και η β' φάση την εξασφάλιση της απαραίτητης χρηματοδότησης των εργασιών.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

Ακριβές Αντίγραφο

Η Προϊσταμένη του Τμήματος της Γραμματείας,
Αρχείου και Ενημέρωσης Κοινού

X. MAKRA